

deluje, nego na vzhodne narode. V Indiji je jeden gran velik obrok, na Angleškem pa niso z 10 grani nobenega učinka imeli. Je primerov, kjer se je pokazalo, da hašiš zelo neugodno na človeka deluje. De Sauley se je hotel nekega večera v Jeruzalemu razveseliti, in je vzel hašiša, ali se je strašno pokesal. „Poskušali smo, da dolgi čas v omami prijetno prebijemo,“ omenja nam, „a poskus nam je tako zelo na slabo udaril, da gotovo ne bomo nikdar več po hašišu segli. Hašiš je gaden strup, ki ga na vzhodu samo izmet človeštva pije in kadi, in bilo je neumno, da smo se predrznili v večji množini ga vzeti. Mislili smo, da bomo večer veselo prebili, ali malo da nismo svoje neopreznosti z glavo plačali. Jaz sem vzel mnogo več hašiša nego drugovi moji, pa sem čez 24 ur v nezavesti ležal. Ko sem se naposled prebudil, zdelo se mi je, da sem kakor zlomljen.“

Delovanje to ni nič podobno onemu, katero nam je Moreau popisal, a vendar moramo verovati, da vzhodni narodi nahajajo v hašišu neko uživanje. Priznati moramo, da je naše znanje v tem še zelo slabo, kakor tudi slabo znamo za kemijski sestav onih sokov, ki jih konoplja stvarja. Do sedaj so preiskali znanstveno samo izhlapno olje, katero se s konoplje dobiva, no ne zna se, ali je tega olja tudi kaj v konopni smoli. Same smole, od katere se hašiš napravlja, ni do sedaj še nobeden znanstveno preiskal. Mi ne znamo, ali je ona jednostavno telo, ali kakor opij sestavljena od raznih teles. Po delovanji se vidi, da je znatna razlika mej opijem in hašišem. Hašiš ne zmanjšuje teka, temveč ga povečava. On kakor da ne napravlja živčne napetosti, katera za opijem prihaja, in ne uspavlja tako, kakor opij. In kar je najglavnejše, videti je, kakor da hašiš ne ubija človeka tako kakor opij. Ne koristi menda tudi hašiš nič, no on je dražilo tolikim milijonom, kateri ga ne bi tako lahko pustili, če jim bi tudi nekoliko zdravje krhal.

Razne reči.

— Presvitla cesarica Elizabeta, ki je bivala dlje časa v Egiptu in se zadnje dni mudila tudi v Miramaru, peljala se je dne 5. t. m. s posebnim dvornim vlakom skozi Ljubljano na Dunaj. Isti dan zapustila je tudi cesaričinja udovala nadvojvodinja Štefanija Opatijo in se je peljala preko Ljubljane na Dunaj.

— Osebne vesti. Č. g. Rok. Merčun, dosedaj kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani, imenovan je za kateheta na nunski šoli v Ljubljani. — G. notar Viktor Rozina premeščen je iz Kostanjevice v Mokronog, g. notar Aleksander Hudovernik iz Kranjskegore v Kostanjevico in g. notar Rupr. Bežek iz Tržiča v Žužemperk. — G. dr. J. Pirnat opusti svojo odvetniško pisarno v Kamniku in g. dr. Temnikar, dosedaj advokat v Slov. Gradcu otvori sedaj svojo pisarno v Kamniku. — Č. g. V. Vidergar, kapelan v Polhovem Gradcu, pride v Št. Jurij pod Kumon; č. g. Ivan Volk pa s Trebelnega v Polhov Gradec.

— Avskultant g. Ivan Pogačnik imenovan je avskultantom za Kranjsko in avskultant g. Jožef Kotnik imenovan je avskultantom za Koroško.

— Imenovanja. Okr. glavar Dr. Reinhold pl. Rüling pri namestništvu v Trstu je imenovan svetovalcem pri deželni vladi Kranjski, vladni tajnik Oton pl. Vesteneck vitez Fränzl pa okrajnim glavarjem za Novo-Mesto. — Novomeški okr. glavar Friderik vitez Schwarz premeščen je v Pazin (Istrija.) — Vodja šole za lesno obrt v Kočevji g. Jož. Knabl, imenovan je stalnim učiteljem na c. kr. strokovni šoli za lesno obrt v Ljubljani.

— Merosodnikom pri Ljubljanskem merosodnem uradu je imenovan gosp. Fran Levec, ključavničarski mojster v Ljubljani.

— Delo v prisilni delavnici. „Slovenec“ je v 275. št. t. l. na prvem mestu objavil spomenico tako zvanega konservativnega obrtnega društva, v kateri se prosi, da visoki deželni odbor ukrene: 1. Da se takoj ustavi vsa rokodelska obrtnija v prisilni delavnici, ki škoduje ljubljanskim obrtnikom, in 2. „Naj se v prihodnje jedino le osebe, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem, vsprejemajo v deželno prisilno delavnico.“ — Če niso pred tema točkama navedena fakta iz piškavega lesa, to ni moja stvar preiskovati, povedal bode deželni zbor, kaj je resnica in pravica. Ali znano je, da ima radikalno opisano „žalostno obupno in neznosno“ stanje rokodelcev svoje vire vse kje drugod, kakor v delavnici. Posebno čudno je pa, da nekateri odobravajo ta sklep, ki je naravnost nasproten katoliškim in posebno kranjskim interesom. Vprašam le: „Kako naj omenjeni zavod doseže svoj lep katoliški smoter, namreč poboljšavati lenuharske delavce, ako se jim prepove delati? Ali naj se krojač, čevljar itd., ki pridejo v zavod, še le v njem za trdno odvadijo svojega rokodelstva in se tako pomnožuje število nadležnih postopačev, ki ne znajo prijeti za nobeno delo? Ali ni bolj prav, če pridejo iz zavoda taki kot pridni delavci?“ Pridnosti se pa nihče ne nauči s samo zaprtijo, ampak s primernim delom. To je nameraval blagi ljubljanski kanonik, ki je ta zavod osnoval, kateri lepo izpolnjuje namen ustanovnikov. Proti sklepu, da bi se v prisilno delavnico ne smelo jemati osebe iz družih dežel, bi se pa morala upreti vsa dežela kranjska. Pomisli naj se, kakšen je uspeh gospodarstva v zavodih s pičlim, in kakšen v zavodih z velikim številom. Če ubogim Kranjcem druge dežele privržejo kak krajcar, ali jih bomo zato s palico odbijali. Gotovo je, da bi prisilna delavnica po kopitu spomenice ne požrla samo dobička, temuč stala bi deželo velikanske svote, katere bi morali plačevati tudi obrtniki. Zato si sosednje dežele, kjer imajo močje možgane za račune, ne upajo podstopiti se zidanja enakega zavoda in rajši plačujejo za svoje ljudi Kranjcem, če tudi neradi. In kaj bi porekli potem kranjski kmetje, ki baje tudi že stokajo, ako bi se jim davki še zviševali, mesto da se jim nižajo po deželi koristnih zavodih. Zato naj se nikar ne napravlja toča, da ne bode javkanja, ko bi bilo prepozno.

— V poslanski zbornici je včeraj poslanec dr. Ferjančič pri debati o poljedelskem ministerstvu, priporočal osuševanje ljubljanskega barja, uravnavo voda v Vipavski dolini, zboljšanje plač rudniških delavcev v Idriji in je nasvetoval, da se naj postavi v proračun gotova svota z uravnavo podzemskih voda na Kranjskem. Govor objavimo pozneje v celoti.

— Razdelitev obleke. Odbor gospij vabi vse dobrotnike in prijatelje šolske mladine k razdelitvi popolne obleke ubogim učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol, katera se bode v nedeljo ob 11. uri dopoldne vršila v dvorani ljubljanske čitalnice.

— V včerajšnji seji trgovske in obrtniške zbornice sklenilo se je: podpirati prošnjo za predrugečenje tiskovnega zakona in zakona o davščinah, priporočati v potrjenje pravila zadruga sedlarjev, jermenarjev v Ljubljani in zadruga slasčičarjev in voščeninarjev v Ljubljani. Ustanove po 25 gld. podelile so se naslednjim onemoglim obrtnikom: Simonu Jalenu iz Radoljice, Jožefu Maderju iz Novega mesta, Antonu Pušu iz Petrušne vasi pri Zatični, Lorencu Hladniku od sv. Križa pri Tržiču, Leopoldu Karčniku v Idriji, Jožefu Marenu iz Slapa, F. Burgerju in F. Vaceljnu iz Ljubljane.

— V smrt na vislicah obsodilo je pri zadnjem porotnem (zasedanju, deželno sodišče v Ljubljani 23 letno Marijo Blatnik, ker je svojega nezakonskega, deset mesecev starega otroka blizo Bleda v Savo vrgla.

— Grozna smrt v ognju. Dne 5. t. m. zvečer ob 9. uri nastal je pri Sv. Duhu pri Škofji Loki v neki koči ogenj. Koča je bila takoj vsa v ognju in Reza Tušek, stanujoča v tej koči, skušala je skozi okno podreti, a glej v oknu se vjame in ne more ne naprej in ne nazaj. Ker je bilo vse v dimu in je ogenj švigal okrog in okrog, ji ni mogel noben pomagati in reva storila je tako v oknu vjeta mej groznimi mukami strahovito smrt.

— Gasilna razstava. C. kr. trgovinsko ministerstvo je javilo trgovski in obrtniški zbornici, da bo meseca aprila 1892 v Petrogradu gasilna razstava. Obsezala bode različno gasilno orodje in opravo in se je zamorejo tudi tujci vdeležiti s svojimi izdelki. Natančnosti zvedo se pri odboru gasilne razstave v Petrogradu, Pantelejmonskaja št. 2.

— Novo gasilno društvo. V Dolu pod Ljubljano ustanavlja se novo gasilno društvo.

— Risarsko in klesarsko šolo na Nabrežini obiskuje 84 učencev, mej njimi 53 Slovencev.

— V Celji nameravajo Slovenci graditi „Narodni Dom“.

— Pri Rajhenburgu odprli bodo v kratkem nove premogove jame.

— Pri užitninski dražbi, ki se je dne 3. decembra t. l. vršila pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani za zakup pobiranja vžitnine od vina, vinskega in sad-

nega mošta in od mesa za l. 1892. oziroma tudi 1893. in 1894. so kot zakupniki ostali: dežela Kranjska za okraje Brdo, Idrijo, Krško, Kočevje, Rateče, Kamnik in Kostanjevica; g. J. Dekleva za okraj litijski; g. Fran Fišer za okraje Radovljica, Zatičina in Tržič; g. D. Makar za okraj Metliški; g. Anton Žužek za okraj Vel. Lašiče; gosp. Pintar in Bojanec za okraj trebanjski.

— Iz Gorice se poroča, da se je ondi prikazala hripa.

— Na Ruskem razsaja lakota če dalje huje. Pokrajine, v katerih tare ljudstvo ta nesreča, štejejo blizo 40 milijonov prebivalcev. Ruski car je daroval za stradajoče iz lastnega promoženja 50 milijonov rubljev.

Budimpeštanske tržne cene z dne 7. decembra 1891.

Pšenica gld. 10.90 do 11.55, rž gld. 10.45 do 10.60, ječmen gld. 6.75 do 6.90, oves (novi) gld. 6.40 do 6.60, proso gld. 6.45 do 6.60

Kurzi na Dunajski borzi dne 10. decembra

Papirna renta	gld. 92.15.
Srebrna	91.75.
Zlata	108.—
Marijeva renta	101.95.
Napoleonori (20 frankov)	9.35.1/2
C. kr. cekini	5.60
Nemške marke	57.97 1/2

Marijaceljske kapljice za želodec,

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

Schutzmarke.
C. Brady

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so budilno in krepično sredstvo za želodec in prebavilne dela. (1)

Samo prave so z zravenstoječo varstveno znamko in podpisom.

Cena: 1 steklenica 40 kr.
dvojna steklenica 70 kr.

Vsebinska je naznanjena.

Marijaceljske kapljice za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Baccarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in l-k. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.